

's-Hertogenbosch, 16 december 2016

Beste lezer,

Bij wijze van kerstgedachte delen wij graag met u een aantal overwegingen die wij wezenlijk vinden. Ook dit jaar brengen de feestdagen ons weer vele vormen van ritueel en spel. En eigenlijk is een feest ook een spel, of spelvorm. Dit brengt ons op het begrip *homo ludens* – Latijn voor 'spelende mens' – dat in 1938 werd geïntroduceerd door de Nederlandse cultuurhistoricus Johan Huizinga. In zijn gelijknamige boek wees Huizinga op de scheppingskracht van spel in cultuur en samenleving.

Het afgelopen jaar zijn we met de Amerikaanse verkiezingsstrijd getuige geweest van de opkomst van politiek als *reality tv*. Daarmee is de spel- of wedstrijdvorm van dit genre feitelijk doorgedrongen tot de hoogste sfeer van politieke macht.

Als POSG nemen wij – in geheel andere contreien en op geheel andere wijze – ook deel aan het maatschappelijk krachtenspel. Voor ons geldt, cruijffiaans gesteld: als je zorgt dat je aanspelbaar bent, kom je aan de bal. Die spelopvatting zien we terug bij onze zelfregisserende Professionals: ze spelen zich vrij op de arbeidsmarkt, worden aangespeeld en komen daarmee in de positie om organisaties te helpen hun doelstellingen te verwezenlijken.

In *Homo Ludens* beschrijft Huizinga het spel van lustig ravottende jonge honden: "Zij nemen den regel in acht, dat men in zijn makker's oor niet doorbijten zal." In die geest hechten wij waarde aan de omgangsvorm 'hard op de inhoud, zacht op de man' (of vrouw). Omdat we er van overtuigd zijn dat je op die manier, en niet omgekeerd, iets duurzaam tot stand brengt.

In een spel dat in vertrouwen wordt gespeeld, openbaart zich niet alleen het samenzijn, maar ook die mooie balans tussen de wil om te winnen en spelen, puur omdat het leuk en gezellig is.

Wij hopen dat u de komende weken, samen met vrienden, familie of wildvreemden, "een hoogen graad van pret of aardigheid" zult ondervinden, en wensen u en uw naasten heel fijne feestdagen.

Jan-Willem Kok

Hans van Hoek

DE SAMENLEVING ALS SPEL

“**D**IEREN spelen juist als mensen. Al de grondtrekken van het spel zijn reeds in dat der dieren verwezenlijkt. Men behoeft slechts jonge honden bij hun spel gade te slaan, om in hun lustig ravotten al die trekken waar te nemen. Zij noodigen elkander tot spelen uit door een soort van ceremonieele houdingen en gebaren. Zij nemen den regel in acht, dat men in zijn makker's oor niet doorbijten zal. Zij stellen zich aan, alsof zij vreeselijk kwaad zijn. En vooral: bij dit alles ondervinden zij klaarblijkelijk een hoogen graad van pret of aardigheid. .”

Uit "Homo Ludens. Proeve eener bepaling van het spel-element der cultuur" (1938), Johan Huizinga.